

ren petroleum, det kræver justering af fyret, som ellers kan brænde sammen. Det er vanskeligt at ramme det rigtige blandingsforhold hele tiden. Almindelige oliefyre er godkendt til væsker med flammepunkt på over 55 grader, fyringsolie har flammepunkt på 70 grader, petroleum på 40 grader. »Et almindeligt oliefyre vil således ikke overholde de brandtekniske krav, hvis der anvendes ren petroleum. Skal de brandtekniske regler derfor overholdes, må petroleum højst udgøre ca. halvdelen af en sådan blanding.« Herudover nævnes besværet med leveringen og opbevaringen, og at incitamentet til at bruge dunke forøges, når prisdifferencen mellem de to slags petroleum forøges. Med det daværende prisniveau ville prisforskellen mellem fyringsolie og petroleum på dunke blive ca. 1100 kr. for 1000 liter. »Det må imidlertid anses for tvivlsomt, om den besparelse, der opnås ved iblanding af petroleum i fyringsolien, er af et sådant omfang, at det opvejer det besvær og den risiko, blanderen påtager sig«.

På dette grundlag blev loven herefter vedtaget, uanset at der også blev nævnt noget om farer for ulykker i de små hjem ude på Vesterbro og Nørrebro.

Det står altså ikke i lovens tekst og heller ikke i lovens motiver, at ordningen udelukkende kan bruges af de socialt dårligst stillede med elendige boliger. Men det er helt klart, at man som forudsætning for vedtagelsen har forestillet sig, at dunkene i praksis kun ville blive brugt af sådanne personer. Her tog man altså fejl. Den økonomiske gevinst sejrede over alle besværligheder og risici for ødelæggelse af oliefyre, brandulykker og den slags.

Spørgsmålet er så, om den slags forudsætninger under lovforarbejdet kan sejre over lovtæksten. Svaret er efter gældende ret et klart ja.

I de senere år har domstolene med Højesteret i spidsen anvendt lovmotiver i en sådan udstrækning, at de må betragtes som lovens forlængede arm. Det klassiske eksempel er en højesteretsdom fra 1951, der nægtede at pålægge en roebane på Lolland ansvar for en gnistskade på en nærliggende ejendom, uanset at loven klart ifølge sin titel angår al »jernbanedrift«, og erstatningsbestemmelsen undtagelsesfrit omfatter gløder fra lokomotiver på »jernbaner«.

Begrundelsen var, at udvalgets ordfører i Folketinget havde udtalt, at bestemmelsen kun gjaldt baner anlagt i henhold til vedtagne love,

således at f.eks. mergelbaner, tørvebaner og den slags småbaner ikke kom ind under begrebet. Det lollandske selskab havde endda i alt ca. 500 km jernbane, heraf 40 km med roetog med lokomotiver.

Denne respekt for lovmotiver er blevet yderligere forøget siden. Man kan nu diskutere, om ikke domstolene efterhånden viser for stor respekt for motivudtalelser. Men sådan er det altså.

Det vil derfor være helt i overensstemmelse med lovens motiver, hvis der i denne indlægges en begrænsning, der svarer til forudsætningerne under folketingsbehandlingen. Det synes derfor helt urimeligt og i hvert fald juridisk uden betydning at indkalde Folketinget for at ordne den sag. Hvordan man skal begrænse ordningen er det ikke min sag at udtale mig om. Det vil blive vanskeligt at begrænse køberkredsen ved at opregne dem, der kan få afgiftsfri petroleum, i en bekendtgørelse. At få ordningen afgrænset helt præcist til dem, man ønskede at hjælpe, ladser sig næppe gøre. Men en generel regel om, at sådan petroleum ikke må bruges i almindelige oliefyre, kunne måske komme på tale. Og i hvert fald burde man hejse et faresignal i overensstemmelse med de oplysninger, som blev givet af skatteministeren over for folketingsudvalget. Det må de kyndige finde ud af. For mig er det blot afgørende, at problemet kan og bør løses af skatteministeren uden Folketingets hjælp.

Det er så heldigt, at den almindelige olieafgiftslov, hvor særreglen om dunkene blev indsat, udtrykkeligt siger i sin § 28, at skatteministeren kan fastsætte de fornødne regler til gennemførelse af loven. Dette må da også gælde i forhold til den indføjede bestemmelse om dunkene. Han kan endda støtte sig til den afsluttede udtalelse fra 2. behandlingen af lovforslaget: »Jeg vil konkludere på Socialdemokratiets vegne, at vi ud fra det, jeg har sagt her, godt kan støtte forslaget og stemme for forslaget, men vi går ud fra, at skatteministeren vil leve op til at forhindre det misbrug, der eventuelt kunne være tale om i forbindelse med, at afgiften bliver nedsat.

*Svar:*

I artiklen i Politiken den 10. august 1990 har professor W. E. v. Eyben gjort sig til talsmand for, at det er unødvendigt at indkalde Folketinget